

Liten checklista för ett miljövänligare liv på sjön

Med vänliga hälsningar från Sweboat
– Båtbranschens Riksförbund

Vi som är på sjön vet hur underbart det är.

Det som lockar oss är äventyret, naturupplevelsen, gemenskapen, ta hand sig själv och familj och vänner. Det glittrande vattnet, de vackra kobbarna, vinden som rufsar om i håret. Den totala naturupplevelsen som vi fortfarande kan njuta av. Men bara om vi också tar hand om den. Naturen alltså.

Miljön och klimatförändringarna går så klart inte båtlivet och båtbranschen förbi. Det jobbas för fullt i båtbranschen med en mängd miljöfrågor som berör oss alla. Motorer blir ännu mer bränslesnåla, tystare och mer miljöanpassade. Själva tillverkningen av båtar, motorer och tillbehör sker redan under en stor mängd miljöregleringar och förbättringar sker precis hela tiden. Vi jobbar aktivt med att påverka till exempel kommuner att erbjuda bättre service för tömning av toatankar och vi erbjuder våra medlemsföretag utbildning inom miljöfrågor och branschanpassat miljöarbete.

Vad kan DU göra då?

Du som är ute med din båt, du kan göra massor!

Utan att det egentligen är särskilt krångligt. Ofta handlar det om små saker som man aldrig tänkt på. Du som har båt, vistas antagligen mest nära kust och skärgård. Miljöer som är viktiga både för friluftsliv och för djur och växters fortlevnad. På sommaren är livet i havet som mest känsligt, samtidigt som båtlivet är som mest intensivt. Här kommer därför en liten miljöchecklista med hälsningar från båtbranschen.

För att vi ska veta att vi tipsar rätt så har vi fått denna skrift välsignad av Stiftelsen Håll Sverige Rent.

Kör rätt

Varje sparad liter är en vinst för både dig och miljön - Bara genom att köra din båt på rätt sätt kan du minska din bränsleåtgång med upp till 40 % och därmed även minska dina utsläpp!

Om du har en båt som kan plana, se till att köra den antingen under eller en bit över planingströskeln. Se till att komma över planingströskeln snabbt och lägg dig sedan i en marschfart som är lagom för din båt. Bara genom att dra av några knop från toppfarten sparar du massor av bränsle!

Ställ in båtens gångläge rätt. Båten ska gå ovanpå vattnet och kännas lätt. Vågspurutet ska synas ungefär på mitten av båten. För mycket nedtrimmat powertrim gör att båten går tungt och därmed drar mycket bränsle.

Det är i själva planingsögonblicket som bränsleförbrukningen är som störst.

När du möter vågor; ta en liten omväg om det är möjligt istället för att sakta ned och sedan gasa på för att komma upp i planing igen. Har du powertrim på motorn eller trimplan på din båt, trimma in vinkeln på motorn så skär båten bättre genom vågorna utan att du behöver dra ned farten.

Se över din motor

Bara att byta tändstift inför varje säsong gör susen för din motor och därmed för miljön. Den går jämnare, bättre och drar mindre bränsle. Felinställd tändning ger betydligt högre bränsleförbrukning så be ett servicevarv att de ser över inställningen åt dig. Rengör och justera spridarna om du har en dieselmotor.

Se också över alla slangar och kopplingar så att de inte läcker

bränsle eller avgaser. Se till att ha biologiskt nedbrytbara olja i motor och växelhus och i bränslet om din motor går på oljeblandad bensin – det gör en fantastisk skillnad för miljön. Kontrollera olje- och bränslefilter inför ny säsong.

✓ Lasta båten rätt

Om du och din besättning sitter på det sätt som är bäst för din båttyp påverkar det också bränsleförbrukningen i positiv riktning – dessutom blir körningen både säkrare och behagligare. Se till att båten är jämnt lastad och inte blir för tung i aktern eller gräver ned sig för mycket i fören. Kolla gärna med din marinhandlare om specifika tips för just din båt.

✓ Använd rätt propeller

En båt som tankas full och får normal semesterpackning ombord, tappar lätt 2-3 knop i toppfart i jämförelse med en normalt lastad båt.

Oftast är problemet att originalpropellern är anpassad för hög toppfart vid måttlig last.

Därför kan det vara bra att byta till en propeller med lägre stigning om du ofta använder din båt som lastäsna. Grundregeln är helt enkelt att du ska ha en propeller som är anpassad till ditt sätt att använda båten.

✓ Använd bästa bränslet

Dagens tillverkning av moderna insprutningsmotorer lyder under gällande EU- lagstiftning, d v s de gemensamt satta kvalitets- och

miljömål som ryms inom det så kallade Fritidsbåtsdirektivet. Det innebär att alla motorer som tillverkas och säljs idag är minst så rena och bränsleeffektiva som lagen kräver.

Har du en gammal tvåtakts utombordare, släpper den ut ungefär 30% bensin i vattnet och i luften som är helt oförbränd. Om du tankar alkylatbensin istället för vanlig 95-oktanig så minskar de mest skadliga utsläppen med 80 - 90%! Det som är bra för din hälsa, är även bra för miljön!

På en del bensinmackor – både på land- och sjömackor – finns det alkylatbensin på pump som bara är obetydligt dyrare än vanlig bensin. Bensinen påverkar inte din motor på något negativt sätt, så det är bara att börja tanka alkylatbensin.

Alkylatbensin finns även på dunk på de allra flesta bensinstationer. Eftersom det kostar mer, gäller detta mest för dig som har en liten tank eller inte kör så mycket. I förhållande till merkostnaden är miljövinsten stor!

TIPS: För att hitta närmaste alkylatpump, besök www.sjofartsverket.se/alkylatpump

✓ Håll botten ren

A och O är en ren botten. Annars ökar bränsleförbrukningen markant! Om du väljer att bottenmåla din båt ska du bara använda godkända färger för de farvatten där din båt vistas. Många bottenfärger är skadliga för vattenlevande organismer, men det börjar också komma produkter med helt nya verkningssätt.

Du kan också hålla rent utan färg! Idag finns det bottenvättar som klarar de flesta båtar, utom de största. Har du en mindre båt, till exempel en eka eller en mindre styrpulpbåt, kan du dra in den till en strand och göra rent botten med en skurborste eller liknande

– förutsatt att du inte har bottenmålat. Det är inte bra att färgen lossnar och sprids i det grunda vattnet. Du kan också lämna in din båt för bottenvätt på ett servicevarv.

TIPS: För en lista på aktuella båtbottenvättar, besök www.hsr.se

✓ Ta hand om dina sopor

Självklart tar du hand om dina sopor på ett riktigt sätt. Om det inte finns möjlighet till att slänga sopor där du befinner dig, tar du med dem till nästa möjliga plats att lämna dem. Dröm inte ens om att slänga soporna i sjön! De hamnar garanterat på något ställe där de gör stor skada för människor, botten- och djurliv. Se till att lämna förpackningar till återvinning.

✓ Töm toaletten rätt

Du som har en båttoalett med inbyggd tank som går att tömma till land ska självklart tömma den där tömningsmöjlighet finns. Främst av estetiska och sanitära skäl och för att förbättra den lokala vattenkvaliteten! Möjligheterna blir bättre för varje år men både du och vi kan försöka påverka bl a kommuner att förbättra servicen ytterligare.

Du som har toalett med direktutsläpp ska bara använda den i undantagsfall och endast på öppet vatten. Generellt kan man säga att det alltid är bättre att använda toaletter på land. Kissa också på land istället för direkt i vattnet, det hjälper miljön det med!

TIPS: Du som har toalett med tank, som inte går att tömma till land; det finns numera relativt enkla och prisvärda lösningar för att konvertera till möjlighet för landtömning. Tala med ett servicevarv eller någon marinhandlare!

✓ Använd rätt båtvårdsprodukter

Det finns idag en del miljöanpassade båtvårdsprodukter som du kan använda dig av. Se till att alltid köpa eller fråga efter miljömärkta produkter. Var uppmärksam på produkter som ska hanteras som farligt avfall och lämna rester och förpackningar på miljöstationen.

TIPS: Fråga efter Svanen eller Bra Miljöval

✓ Visa hänsyn - minska buller och svallvågor

Buller, fart och svallvågor hör på ett sätt ihop. En båt som körs mitt i planingströskeln låter mycket, drar mycket bränsle och gör som mest svall. Ibland är det faktiskt bättre att köra långsammare än tillåtet istället för att ”gräva ned sig” i 10-12 knop. Det viktigaste är att man tänker på sin omgivning i dessa situationer och att man följer hastighetsreglerna.

TIPS: Bli medlem i Individuell Blå Flagga och visa att du som båtägare gör vad du kan för bättre miljö i dina farvatten! Kontakta Håll Sverige Rent eller besök www.hsr.se/blaflagga

Tack!
Sweboat tackar
Stiftelsen Håll Sverige Rent,
Volvo Penta och Langbeck Racing
för stöd och tips.

SweBoat

Båtbranschens Riksförbund

Botkyrkavägen 4, Box 3009, 143 03 Vårby